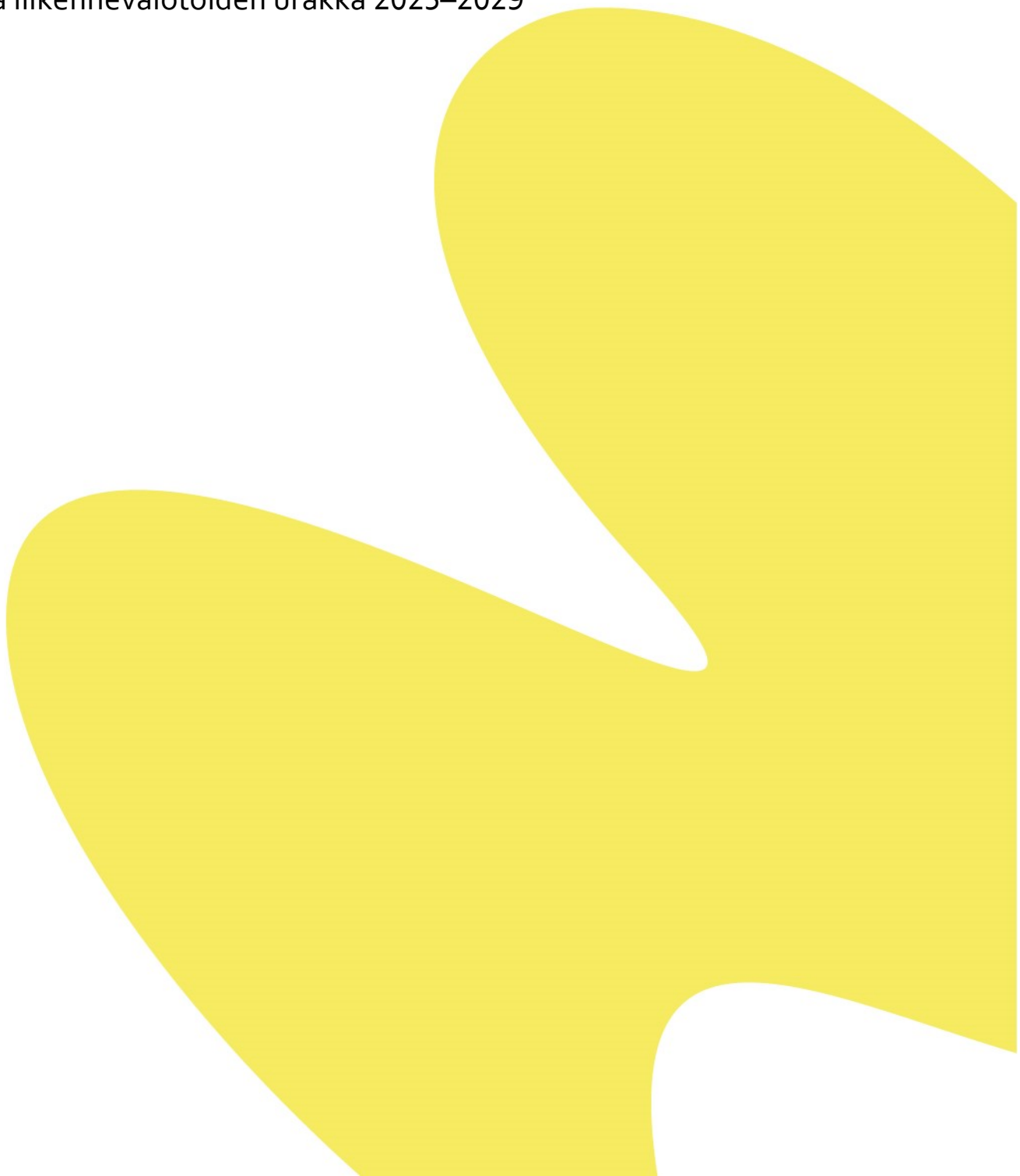

KUOPIO

Liikennevalojen urakka- ohjelma

Ulko- ja liikennevalotöiden urakka 2025–2029

Sisällys

1 URAKAN MÄÄRITTELY	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Sopimusosapuolten yhteystiedot.....	3
1.3 Urakkamuoto ja maksuperuste.....	4
2 URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS	4
2.1 Urakkaan kuuluvat työt	4
2.2 Urakkaan liittyvä urakoitsijan valmius ja urakoitsijan työnjohto.....	5
2.3 Urakoitsijan toimintatapa.....	6
2.4 Urakoitsijan toimivalta suhteessa kolmansiin osapuoliin	7
2.5 Vahingot kolmansille osapuolille	7
2.6 Urakan sanktiot	7
2.7 Sopimuksen purkaminen.....	8
3 TILAAJAN SUORITUSVELVOLLISUUS	8
3.1 Tilaajan toimesta tehtävät työt	8
4 HANKINNAT	8
4.1 Urakoitsija hankkii tilaajan kustannuksella.....	8
4.2 Urakoitsijan hankinnat	9
5 URAKASSA NOUDATETTAVAT ASIAKIRJAT	9
6 TYÖN SUORITUSAIKA	9
7 VAKUUDET JA VAKUUTUKSET.....	9
7.1 Urakoitsijan vakuudet.....	9
7.2 Tilaajan vakuus	9
7.3 Vakuutukset	9
7.4 Vastuu tilaajan omaisuudelle aiheuttamasta vahingosta.....	9
7.5 Vastuu kolmannelle osapuolelle	10
8 TILAAJAN MAKSUVELVOLLISUUS.....	10
8.1 Urakkahinnan muodostuminen.....	10
8.2 Hintasidonnaisuudet	10
8.3 Muutos- ja lisätyöt.....	10
8.4 Urakkahinnan maksaminen.....	10

Kuopion kaupunki

Kaupunkiympäristö

Kaupunkitekniikan palvelut

6.5.2024

Liitenro

Dnro

Julkinen

9 TILAAJAN ORGANISAATIO.....	10
10 RIITAISUUKSIEN RATKAISEMINEN	11
11 MUUT URAKKA KOSKEVAT ASIAT.....	11
11.1 Työvoimamääräykset	11
11.2 Luvat ja ilmoitukset	11

Kuopion kaupunki

Kaupunkiympäristö

Kaupunkitekniikan palvelut

6.5.2024

Liitenro

Dnro

Julkinen

1 URAKAN MÄÄRITTELY

1.1 Yleistä

Liikennevalourakkaan sisältyvät liitteenä olevassa kohdeluettelossa esitetyt liikennevaloristeykset ja pysäytysvalot sekä niihin liittyvät liikennevalolaitteet. Kohdeluettelo tarkistetaan vuosittain tammikuussa. Urakkaan kuuluu myös liikennevalojen yhdyskaapeliverkosto ja muut risteyskojeiden ja valvontajärjestelmän väliseen tietoliikenteeseen käytetyt laitteet. Lisäksi urakkaan kuuluu hälytysajoneuvojen etuusjärjestelmään (Hali) kuuluvien liitännäisköiden (Ylli) ylläpito.

Urakkaan kuuluvat työt ja velvollisuudet on esitetty urakasopimuksessa ja tässä urakkaohjelmassa. Tilaaja voi tarvittaessa sisällyttää urakkaan myös kertaluonteisia urakkaan kuulumattomia lisätoita.

1.2 Sopimusosapuolten yhteystiedot

Tilaaja: Kuopion kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue (jäljempänä "Tilaaja")

Y-tunnus: 0171450-7

Yhteyshenkilö sopimusasioissa: Kaupungininsinööri

Urakoitsija: Mestar Kuopio Oy (jäljempänä "Urakoitsija")

Y-tunnus: 3167564-1

Yhteyshenkilö sopimusasioissa: Toimitusjohtaja

Molemmat jäljempänä myös "Osapuoli" tai "Osapuolet".

1.3 Urakkamuoto ja maksuperuste

Urakkasopimuksen kohdan 1.3 mukaisesti.

2 URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS

2.1 Urakkaan kuuluvat työt

Urakoitsija korjaa kaikki liikennevalolaitteissa, -rakenteissa ja -kaapeleissa ilmenevät viat. Korjaushuoltoon kuuluu vian paikallistaminen, viallisten osien vaihto tai korjaus ja toimintojen tarkastus. Korjattavista ilmaisimista sovitaan tilaajan kanssa.

Urakoitsijan tehtäviin kuuluu kunnossapitotöiden dokumentointi ja laadun valvonta. Lisäksi urakoitsijan on jatkuvasti havainnoitava urakkaan kuuluvien liikennevalojen kuntoon liittyviä puutteita ja informoitava niistä tilaajaa. Urakoitsijan tulee kirjata ylös sähköpostilla, puhelimitse tai muuta kautta tulleet asiakaspalautteet, vastata niihin, ryhtyä tarvittaaviin korjaustoimenpiteisiin ja edelleen informoitava tilaajaa tulleesta palautteesta. Urakoitsijan on vastattava ja reagoitava em. tavalla myös kaupungin palautepalvelun kautta tulleisiin liikennevalojen korjausta koskeviin palautteisiin. Urakoitsija on velvollinen varmistamaan sopimuksen mukaisen laadun toimintasuunnitelmansa tai -järjestelmänsä periaatteita noudattaen.

Vuosittain toistuvissa töissä noudatetaan liitteenä olevaa vuosikelloa.

Sopimuksen aikana ja sopimuksen päättyessä todetut vauriot on urakoitsija velvollinen korjaamaan asiakirjoissa mainituin ehdoin ja toimenpitein. Jos korjaukset joudutaan tekemään ulkopuolisen toimesta tilaajan kustannuksella, peritään aiheutuneet kustannukset urakoitsijalta.

Urakoitsija kirjaa päivittäin tehdyt korjaus- ja huoltotyöt. Huolto- ja korjauspäiväkirja toimitetaan tilaajalle kerran kuukaudessa. Päiväkirjan muodosta ja toimittamisesta sovitaan yhdessä tilaajan kanssa.

Tilaaja ja urakoitsijat pitävät työmaakokouksia tarvittaessa. Kokouksen koollekutsujana voi olla tilaaja tai urakoitsija.

Urakoitsijan tulee kustannuksellaan hankkia tarkoituksenmukainen tukikohta-alue ja varastotilat varaosille.

Urakoitsija on velvollinen selvittämään urakka-alueella olevien johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijainnit niiden omistajilta ennen sellaisiin töihin ryhtymistä, joissa niiden vaurioituminen on mahdollista. Rakenteet ja laitteet voivat olla tilaajan tai kolmansien osapuolten omistamia.

Urakoitsija korjaa viivyttämättä viat, joiden vuoksi liikennevaloliittymä on keltavilkulla tai pimeänä. Edellisenä työpäivänä normaalin työajan jälkeen tulleet lamppu- ja korttivialat urakoitsija korjaa seuraavan työpäivän klo 10.00 mennessä. Työpäivän aikana ennen klo 15.00 tulleet lamppu- ja korttivialat urakoitsija korjaa viivyttämättä, kuitenkin ennen työpäivän loppua.

Muut edellisen työpäivän jälkeen tai meneillään olevat työpäivän aikana tulleet viat urakoitsija korjaa tai aloittaa tarvittavat korjaustoimenpiteet meneillään olevan työpäivän aikana. Urakoitsija voi poiketa annetuista määräajoista sovittuaan siitä tilaajan kanssa.

Urakkaan kuuluu myös rakennustyömaan tai vastaavan ulkopuolisen syyn vuoksi liikennevaloille tehtävät työt. Väliaikaisista järjestelyistä tai pysyvistä muutoksista pitää sopia tilaajan kanssa. Urakoitsijalla on oikeus laskuttaa tekemästään työstä vian tai muutoksen aiheuttanutta ulkopuolista tahoaa.

Urakoitsijan velvollisuuksiin kuuluu tarvittaessa tilaajan päätöksellä ohjelmoida liikennevaloristeyksiä keltavilkulle työmaan, kulkueen tai muun vastaavan syyn vuoksi. Keltavilkkuohjelmointiin tarvitaan aina tilaajan suostumus. Kuitenkin urakoitsija voi tehdä keltavilkkuohjelmoinnin poliisin tai pelastusviranomaisen määräyksestä ilman tilaajan suostumusta

Urakkaan kuuluu liikenneonnettomuuden tai vastaavan syyn vuoksi vaurioituneiden liikennevalolaitteiden korjaaminen. Urakoitsijalla on oikeus laskuttaa tekemästään työstä vaurion aiheuttanutta tahoaa.

Ennakkohuoltoon kuuluu kunnon ja toiminnan tarkastus, laitteiden puhdistus, kuluneiden osien vaihto. Urakoitsija puhdistaa joka vuosi kaikki urakkaan kuuluvien liittymien opastimet ja ohjauskojekaapit. Urakoitsija suorittaa muuta ennakkohuoltoa harkintansa mukaan.

Urakoitsija tekee tilaajan koolle kutsumana kevään aikana yhdessä tilaajan edustajan kanssa tarkastuskierroksen Fintraffic Oy:n kokonaan tai osittain omistamissa liikennevaloliittymissä. Tilaaja laatii tarkastusraportin. Urakoitsija korjaa tarkastuksessa ilmi tulleet ja raporttiin kirjoitetut viat kesäkuun loppuun mennessä tai tilaajan kanssa sovitussa aikataulussa.

Urakkaan kuuluu jo olemassa olevien liikennevalolaitteiden, esim. poistoon menevien opastimien, painonappien tai summereiden, vaihtaminen uusiin, kun asiasta on sovittu tilaajan kanssa. Vuosittain opastinvaihtoja on korkeintaan kahdessa risteyksessä. Tämän lisäksi summereiden tai painonappien vaihtoja on myös korkeintaan kahdessa risteyksessä. Näistä ylimenevät määrät tilataan erikseen.

Urakoitsija ylläpitää varmuuskopioita urakkaan kuuluvien liikennevalojen ohjelmista niiltä osin kuin se on teknisesti mahdollista. Urakoitsija ylläpitää myös kaikkien urakkaan kuuluvien liikennevalojen kytkentätaulukkoita ja muita dokumentteja. Ajantasaiset varmuuskopiot ja kytkentätaulukot talletetaan sähköisenä tilaajan kanssa sovittuun paikkaan. Urakoitsija kartoittaa ylläpitotöissä tehdyt pylväs- kaapeli- yms muutokset ja toimittaa kartoitustiedot tilaajalle.

Urakoitsija on velvollinen näyttämään liikennevalokaapeleiden sijainnin pyydettyäessä. Pyyntö voi tulla tilaajan lisäksi tulla kolmannelta osapuolelta esim. rakennustyön vuoksi.

2.2 Urakkaan liittyvä urakoitsijan valmius ja urakoitsijan työnjohto

---

Urakoitsijan työyksiköiden tulee toimia siten, että urakkasopimuksen ja -ohjelman mukaiset toimenpideajat ja muut laatuvaatimukset saavutetaan. Eri työtehtävien osalta noudatetaan urakkaohjelmassa ja työselityksissä esitettyjä laatuvaatimuksia ja toimenpideaikoja, ellei toisin ole määrätty.

Urakoitsijalla tulee olla tilaajan hyväksymä vastuunalainen työnjohtaja. Urakoitsijan tulee osoittaa, että työnjohtajalla on töiden hoitamisen kannalta riittävä asiantuntemus. Työ voidaan aloittaa vasta, kun vastuunalainen työnjohtaja on hyväksytty. Tilaaja pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tai hylätä urakoitsijan asettaman työnjohtajon.

2.3 Urakoitsijan toimintatapa

Urakoitsijan tulee toimia itsenäisesti ja ilman eri määräystä huolehtia, että urakkaan kuuluvat tehtävät tulevat suoritetuiksi laatuvaatimusten mukaisesti.

Urakoitsija toimii tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa töissä pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana. Päätoteuttajana urakoitsijan velvollisuuksiin kuuluu huolehtia ja vastata työnaikaisesta työsuojelusta ja työturvallisuudesta.

Tavanomaisesta poikkeavasta toiminnasta tai toimenpiteistä tulee sopia tilaajan valvojan kanssa ennen toimintaan ryhtymistä. Epäselvissä tai tulkinnanvaraisissa tapauksissa urakoitsijan tulee ottaa yhteyttä tilaajan valvojaan.

Urakoitsija tekee liikennevalojen korjaus- ja huoltotöitä arkipäivisin vähintäänkin klo 7-15.30 välisenä aikana.

Urakoitsijalla on oltava normaalina työaikana tavoitettavissa sellainen nimetty ammattihenkilö, jolle tilaajan edustaja voi ilmoittaa tietoonsa tulleesta liikennevalojen häiriötilanteesta. Urakoitsijan on välittömästi ryhdyttävä tilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin. Samoin tulee menetellä, kun urakoitsija saa suoraan poliisi-, palo- tai pelastusviranomaiselta tai joltakin muulta vastaavalta taholta ilmoituksen äkillisiä hoitotoimenpiteitä edellyttävästä tapahtumasta.

Vaikka urakoitsija toimii urakka-alueella itsenäisesti ja omaan harkintaansa sekä annettuihin ohjeisiin perustuen, on urakan valvojalla urakoitsijan laiminlyödessä tehtävien työsuorituksen, laadun, aloittamisen tms., oikeus suullisesti tai kirjallisesti määrätä urakoitsija ryhtymään tämän urakan tarkoitamiin toimenpiteisiin. Tällaisissa tapauksissa edellytetään urakoitsijan ryhtyvän töihin kahden tunnin kuluessa määräyksestä, ellei muuta sovita.

Mikäli urakoitsija annetusta määräyksestä huolimatta laiminlyö tehtävien suorituksen, on tilaajalla oikeus suorittaa tai teettää työt kolmannella osapuolella urakoitsijan kustannuksella.

Tilaaja voi myös erillisen työmääräyksen perusteella sopia urakoitsijan tehtäväksi urakkaan kulumattomia töitä urakka-alueella. Työn ajoitus, kesto ja työstä suoritettava erillinen korvaus sovitaan tapauskohtaisesti.

2.4 Päivystys normaalin työajan ulkopuolella

Mahdollisesta normaalin työajan ulkopuolelle ajoittuvasta vikapäivystyksestä sovitaan erikseen, kun selviää, onko tekstiviesti-vikailmoitukset mahdollista ottaa käyttöön ja niiden kustannukset kaupungille. Päivystyksestä sovitaan erikseen tehtävällä päivystyssopimuksella.

2.5 Urakoitsijan toimivalta suhteessa kolmansiin osapuoliin

Urakoitsija käyttää sopimusalueella kadunpitäjän valtuuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin vain siltä osin ja siinä laajuudessa kuin näissä sopimusasiakirjoissa on määrätty. Muilta osin kadunpitäjän valtuudet säilyvät tilaajalla.

2.6 Vahingot kolmansille osapuolille

Urakka-aikana urakan toteuttamisessa kolmannelle osapuolelle sekä tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta ja sen korvaamisesta vastaa urakoitsija. Urakoitsija vastaa varsinaisille katurakenteille ja urakka-alueella oleville johdoille, laitteille ja muille rakenteille aiheuttamistaan vahingoista.

Tapauksissa, joissa tilaaja saattaa olla laillisessa korvausvastuussa kolmanteen henkilöön nähden, vahinkotapaukset hoidetaan siten, että tilaaja hoitaa korvauskäsittelyn oman hallintomenettelynsä mukaisesti. Mikäli vahinko on edellä mainitussa tapauksessa aiheutunut siitä, että urakoitsija on laiminlyönyt sopimusveloitteensa, on tilaajalla oikeus kohdistaa urakoitsijaan korvausvaade ja pidättää vastaava summa urakoitsijan saatavista. Urakoitsijan tulee pyydettyä antaa lausunto jälkikäteen vahinkotilannehetkellä vallinneista olosuhteista sekä urakoitsijan toimenpiteistä kyseisenä ajankohtana ko. paikassa. Lausunto tulee antaa viiden päivän kuluessa pyynnöstä.

Oikeus korvausvaateen esittämiseen tilaajalla on myös silloin, jos sopimusrikkomuksesta aiheutuu kaupungille muuta vahinkoa. Urakoitsijan on pidettävä luetteloja kaikista vahinkotapauksista ja – päätöksistä. Tilaajalla on oikeus tutustua kaikkiin urakoitsijan suoraan hoitamien vahinkotapausten asiakirjoihin.

2.7 Urakan sanktiot

Tilaajan ja urakoitsijan välinen suhde perustuu sopimusasiakirjoissa esitettyihin molempuolisiin vaatimuksiin, vastuisiin ja velvollisuuksiin sekä erityisesti sopijapuolten väliseen molemminpuoliseen luottamukseen.

Mahdollisesti urakkaan liittyvät sanktiot tulevat kyseeseen, mikäli urakan aikana ilmenee näyttöä urakan osittaisesta tai kokonaisvaltaisesta puutteellisesta hoidosta, työn laiminlyönnistä tai laatusuunnitelman mukaisen toimintatavan laiminlyönnistä.

Urakan valvojan on mahdollista antaa urakoitsijalle suullisia huomautuksia tai kehotuksia. Huomautuksista ei sellaisenaan tule vielä merkintää asiakirjoihin, mutta ne ovat kuitenkin viesti mahdollisesta työn suorittamiseen liittyvästä häiriöstä.

Varsinaiset viralliset sanktiot ovat kirjallinen muistutus ja sakko. Lievin virallinen sanktio on tilaajan antama kirjallinen muistutus. Tilaaja toimittaa kirjallisen muistutuksen sähköpostitse. Muistutus yksilöidään niin, että siitä selviää laiminlyönnin aika, paikka ja toteamistapa. Toinen 30 vuorokauden sisällä samasta syystä tai samaan tehtävään liittyvästä

asiasta annettu kirjallinen muistutus johtaa kiinteäsummaiseen 2500 euron sakkoon. Sakon jälkeen seuraava laiminlyönti samassa asiassa tai tehtävässä johtaa automaattisesti uuteen sakkoon.

Erittäin huomattavasta laiminlyönnistä tai virheestä voidaan tuomita suoraan sakko ilman aikaisempaa kirjallista muistutusta.

Muistutus tai sakko ei vapauta urakoitsijaa tekemästä sopimuksessa tarkoitettua työtä. Muistutuksen tai sakon saatuaan urakoitsijan tulee viikon kuluessa tehdä kirjallinen selvitys millä toimenpiteillä poikkeamat tai laiminlyönnit saadaan korjatuksi ja vältettyä tämän jälkeen.

2.8 Sopimuksen purkaminen

Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus, mikäli osapuolet rikkovat sopimusehtoja olennaisella tavalla tai laiminlyövät sopimuksen aikaisia velvoitteitaan eikä rikkomusta ole kohdudella korjattavissa.

3 TILAAJAN SUORITUSVELVOLLISUUS

Tilaaaja voi teettää urakka-alueella kolmansilla osapuolilla urakkaan kuulumattomia hoito- ja kunnossapitotöitä sekä rakennustöitä tai tehdä ne itse. Urakoitsija on velvollinen ottamaan huomioon urakka-alueella ja sen läheisyydessä olevat rakennustyöt sekä muut ylläpitotyöt ja niiden vaikutukset tähän urakkaan. Tilaaaja tiedottaa urakoitsijalle urakka-alueella tehtävistä rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotöistä ja näiden vaikutuksesta hoitourakkaan.

3.1 Tilaajan toimesta tehtävät työt

Tilaaaja luovuttaa urakoitsijan käyttöön liikennevalojen valvontajärjestelmän käyttöoikeuden. Tilaaaja ei vastaa tilaajasta riippumattomasta valvontajärjestelmän häiriötilanteen aiheuttamasta mahdollisesta lisäkustannuksesta.

Tilaaaja vastaa risteyskojeiden ohjelmoinneista.

Erikseen sovittavissa urakkaan kuulumattomissa töissä tarvittavien materiaalien hankkimisesta sovitaan näistä töistä sopimisen yhteydessä.

4 HANKINNAT

Tilaaaja hankkii omalla kustannuksellaan tarpeellisiksi katsomansa osat ja tarvikkeet.

4.1 Urakoitsija hankkii tilaajan kustannuksella

- Liikennevalojen ohjauskojeet
  - Liikennevalo-opastimet kiinnitystarvikkeineen
  - Jalankulkijoiden ääniopastimet ja painonapit
  - Tutka- ja infrapunailmaisimet
  - Muut liikennevalolaitteet ja varaosat edellä mainittuihin laitteisiin siltä osin kuin ne ovat ns. liikennevalolaitetoimittajalta saatavia osia.
-

Kuopion kaupunki

Kaupunkiympäristö

Kaupunkitekniikan palvelut

6.5.2024

Liitenro

Dnro

Julkinen

- Kaapelit, Kaapeliputket- ja suojakourut
- LED-yksiköt
- Liikennevalopylväät varusteineen
- Pylväsjalustat
- Ohjauskojeissa tarvittavat komponentit (esim. lamppu- ja ilmaisinkortit)
- Riviliittimet ja muut pientarvikkeet

Näistä hankinnoista urakoitsijan pitää kuitenkin sopia tilaajan kanssa.

4.2 Urakoitsijan hankinnat

Urakoitsijan tulee hankkia omalla kustannuksellaan urakkaan kuuluvissa töissä tarvittavat työkalut ja pientarvikkeet.

Urakoitsijan tulee hankkia työssä tarvittavien materiaalien säilytyspaikat, materiaalivarastot ja työmaatilat. Urakoitsijan on pidettävä kirjaa tilaajan hankkimista tai tilaajan kustannuksella hankituista urakoitsijan varastossa olevista tavaroista. Tavaroista on tehtävä kunkin vuoden lopussa inventaario.

Tilaajan kanssa erikseen sovittavissa urakkaan kuulumattomissa töissä tarvittavien materiaalien hankinnasta sovitaan erikseen kyseisistä töistä sopimisen yhteydessä.

5 URAKASSA NOUDATETTAVAT ASIAKIRJAT

Työssä noudatetaan alla mainitussa järjestyksessä seuraavia sopimusasiakirjoja:

1. Ulko- ja liikennevalotöiden urakkasopimus ja sen mahdolliset liitteet
2. Tämä urakkaohjelma liitteineen
3. Kohdeluettelo
4. Yleiset ohjeet ja työselitykset

6 TYÖN SUORITUSAIKA

1.1.2025-31.12.2029

7 VAKUUDET JA VAKUUTUKSET**7.1 Urakoitsijan vakuudet**

Urakoitsija ei anna vakuutta.

7.2 Tilaajan vakuus

Tilaaja ei anna maksuvelvollisuutensa täyttämistä urakoitsijalle vakuutta.

7.3 Vakuutukset

Urakoitsijalle kuuluu työnantaja-asemasta johtuva vakuutusvelvollisuus.

7.4 Vastuu tilaajan omaisuudelle aiheuttamasta vahingosta

Urakoitsija vastaa tilaajalle tai tilaajan omaisuudelle mahdollisesti aiheuttamastaan vahingosta. Vahingosta tulee aina viipymättä ilmoittaa tilaajalle. Urakoitsijan tulee kustannuksellaan ensisijaisesti saattaa ennalleen, korjata tai uusia rikkomansa tai vaurioittamansa

tilaajan omaisuus tai ellei se ole mahdollista, tulee korjaamisesta tai korvauksesta sopia tilaajan kanssa muulla tavoin.

Urakoitsija vastaa kustannuksellaan tilaajalle myös sopimusrikkomuksesta aiheutuneista vahingoista.

7.5 Vastuu kolmannelle osapuolelle

Urakka-aikana urakan toteuttamisessa kolmannelle osapuolelle sekä tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta ja sen korvaamisesta vastaa urakoitsija.

8 TILAAJAN MAKSUVELVOLLISUUS

8.1 Urakkahinnan muodostuminen

Urakkahinta on sopimukseen perustuva arvonlisäveroton kokonaishinta. Laskutuslisiä, yleiskuluja, varastointikuluja tms. ei hyväksytä.

8.2 Hintasidonnaisuudet

Urakkahinta sidotaan rakennuskustannusindeksiin urakkasopimuksessa kuvatulla tavalla.

8.3 Muutos- ja lisätyöt

Tilaaja pidättää itsellään oikeuden muuttaa urakan laajuutta ja laatuvaatimuksia. Urakoitsija on velvollinen urakka-alueella suorittamaan muutos- ja lisätöitä. Muutokset korvataan tai hyvitetään urakoitsijan tarjouksesta johdettavien yksikköhintojen mukaisesti.

Liikennevaloristeysten määrän muutokset korvataan tai hyvitetään yksikköhinnoin, jotka saadaan jakamalla urakoitsijan tarjouslomakkeelle antama kokonaishinta liikennevaloristeysten määrällä.

Tilaajalla on oikeus teettää muutos- ja lisätöitä myös muulla kuin tämän urakkaohjelman tarkoittamalla urakoitsijalla tai tehdä ne itse.

8.4 Urakkahinnan maksaminen

Kuukausittainen maksuerä on 1/12 urakan vuosittaisesta kokonaishinnasta.

Maksuista pidätetään lisäksi mahdolliset urakoitsijan laiminlyönneistä aiheutuvat sakot, arvonalennukset, tilaajan kolmansille henkilöille maksamat vahingonkorvaukset yms. kustannukset.

Suoraveloituskulut osoitetaan Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapidon palveluihin ja ne tulee toimittaa tarkistettavaksi viimeistään seitsemän päivää ennen niiden eräpäivää. Lisätöiden maksuaikataulusta sovitaan erikseen lisätöistä tehtävissä tilauksissa.

9 TILAAJAN ORGANISAATIO

Tilaajan edustajana toimii kunnossapitopäällikkö.

Tilaajan valvojana toimii tilaajan nimeämä henkilö.

Tilaja voi käyttää valvontatehtävissä myös muita henkilöitä sekä mahdollisesti myös os-topalveluina hankittavia urakan laadunvalvontaan ja läpivientiin liittyviä palveluja.

10 RIITAISUUKSIEN RATKAISEMINEN

Riita-asiat ratkaistaan ensisijaisesti osapuolten kesken neuvottelemalla.

11 MUUT URAKAA KOSKEVAT ASIAT

11.1 Työvoimamääräykset

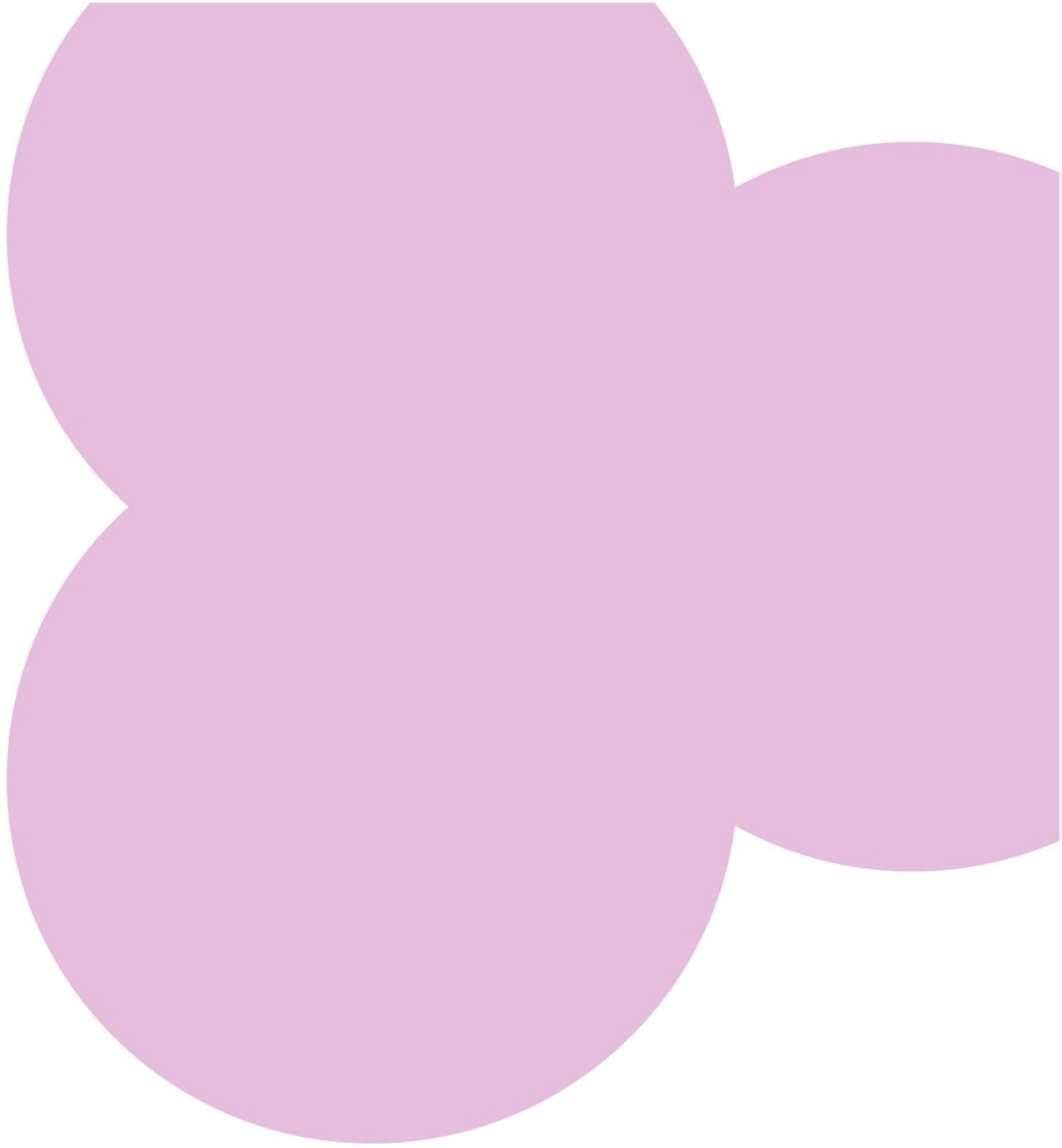
Urakoitsija huolehtii palveluksessaan olevien työntekijöiden työnantajana kaikista heitä koskevista huoltotehtävistä, sosiaalisista velvoituksista, vakuutuksista, yms. työnantajalle kuuluvista velvoitteistaan.

Liikennevalotöitä tekevällä henkilöstöllä on oltava voimassa olevat suoritukset lakisääteisistä työsuojeluun ja ammattitaitoon liittyvistä kursseista. Lisäksi tilaaja edellyttää liikennevalotöihin osallistuvilta henkilöstöltä voimassa olevia SFS 6002 Sähkötyöturvallisuus, tieturva 1 ja hätäensiapu-kortteja. Liikennejärjestelyjen suunnittelijalla ja työnjohdolla on oltava voimassa oleva tieturva 2-kortti.

11.2 Luvat ja ilmoitukset

Mahdollisesti tarvittavista vuoro-, yö- ja pyhätyölupien hankkimisesta vastaa urakoitsija. Urakoitsijan tulee huolehtia myös kaikista niistä velvoitteista, ilmoituksista ja luvista mitä laissa on työsuojelun osalta säädetty. Urakoitsija hankkii myös katu- ja tiealueella tarvittavat kaivu- yms. työluvut.

Jos liikennevalot ovat pitkään pois käytöstä vikatilanteen tai muun vastaavan syyn vuoksi, on urakoitsijan, ellei tilaajan kanssa ole muuta sovittu, tiedotettava asiasta kaupungin tiedottajan välityksellä. Tiedotuksessa noudatetaan Kuopion liikennevalojen yleissuunnitelmassa 2030 (kaup.rak.lautakunta 4.9.2019) määritellyjä periaatteita. Fintraffic Oy:n (osa)omistamien valojen osalta töistä urakoitsija tiedottaa myös liikenneviraston liikennekeskusta silloin, kun töistä on merkittävää haittaa liikenteelle ja aina, kun valot ovat pois käytöstä.

KUOPIO.

www.kuopio.fi